

Uusi alku 38
Mark 10:13–16
Savonlinnan Tuomiokirkko 18.5.2011

Jeesus siunaa lapsia

Olemme Markuksen evankeliumissa päässeet jaksoon, jossa kuvataan Jeesuksen matkaa kohti Jerusalemiä ja siellä odottavaa kärsimystä ja kuolemaa. Luku 10 kuvaa Jerusalemin matkan vaihetta, jossa kuljettiin Juudean alueella. Markus tuntuu tässä jaksossa korostavan Jeesuksen kiirettä. Melkein kaikki mitä tapahtuu, tapahtuu matkalla, siis tiellä tai sen varrella olevissa lepohuoneissa. Mestari kiiruhtaa eteenpäin ja oppilaat *seuraavat* häntä. Seuraamista tarkoittava sana *akoluthen* onkin kymmenennen luvun iskusanoja (ks. 10:21, 28, 32, 52)

Tähän yhteyteen Markus on liittänyt kertomuksen, jossa Jeesus siunaa lapsia. On luultavaa, että alun perin kertomus on ollut perimätiedossa irrallinen pätkä. Markus on liittänyt sen osaksi kertomustaan Jeesuksen matkasta Jerusalemiin. Hänen evankeliumikirjassaan vaikuttaa siltä, että episodi tapahtui sisätiloissa. Opetuslapset ja Jeesus ovat menneet ”huoneeseen” (ks. 10:10), ilmeisesti levolle käveltyään koko päivän kohti Jerusalemiä. Huoneessa opetuslapset kysyvät häneltä uudestaan tiellä käydyin keskustelun teemasta, avioerosta.

Parvi lapsia pölähtää sisään

Jeesuksen vastauksen jälkeen tapahtuu seuraavaa:

Jeesuksen luo tuotiin lapsia, jotta hän koskisi heihin. (Mark 10:13)

Huoneeseen pölähti siis parvi aikuisia ja lapsia, ilmeisesti sekä isiä ja äitejä mukanaan eri-ikäisiä lapsia. Lasta merkitsevä sana on tässä *paidion*, ja sitä voitiin käyttää lapsista aina 12 ikävuoteen asti. Ei siis ole ehdottomasti kyse sylilapsista, eikä siitä, että heitä tuotiin sylissä kantamalla, vaan myös taluttamalla ja ohjaamalla. Lapset kävelivät omilla jaloillaan, mihin viittaa Jeesuksen myöhempi käsky: ”sallikaa lasten tulla”.

Syy lasten Jeesuksen luo tuomiseen oli se, että ihmiset arvelivat, tuon ajan yleisen uskomuksen mukaisesti, että pyhästä miehestä siirtyi kosketuksen kautta terveeksi tekevää voimaa. He halusivat lastensa pääsevän siitä osallisiksi; olivathan he varmasti kuulleet huhuja siitä, että Jeesuksen kosketus vaikutti sillä tavalla. (Jeesushan oli parantanut monia koskettamalla heitä, ja olipa hänen vaatteidensakin koskettaminen parantanut verenvuototautia sairastaneen naisen).

Pois häiritsemästä!

Mutta opetuslapsille lapsiparven tunkeutuminen sisään ei ollut mieluisaa:

Opetuslapset moittivat tuojia (Mark 10:13)

Tästä opetuslasten suvaitsemattomasta innosta olemme kuulleet aiemminkin. Jaakob ja Johannes olivat esimerkiksi kovistelleet jotain matkalla tapaamaansa miestä, joka oli käyttänyt Jeesuksen nimeä taikoihinsa, vaikka ei kulkenut heidän kanssaan Jeesusta seuraten. He halusivat pitää Jeesuksen omanaan, jakamatta hänessä olevaa siunausta ulkopuolisille.

Tässä oli varmaankin kyse Jeesuksen omien sanojen väärästä tulkinnasta. Jeesushan oli jo toimintansa alussa painottanut, että vain hänen seuraajansa ymmärtäisivät häntä ja hänen opetustaan. Objektiivisen ulkopuolisina pysyvät tarkkailijat eivät tajuaisi hänen vertauksistaan mitään, ja näin asian piti ollakin. (Ks tästä esim. Mark 4:11–12). Opetuslapset olivat kuitenkin vieneet sisäpiiriläisyyden liian pitkälle. He pitivät Jeesuksen omanaan ja varjelivat häntä mustasukkaisesti.

Ehkä siihen vaikutti myös Markuksen painottama kiire. Oltiin tiukasti matkalla kohti määränpäättä, mestari kiiruhti eteenpäin. Niinpä matkan varrella lepo sisätiloissa piti käyttää kunnolla hyväksi, eikä lapsiparven pölähtäminen sisään mestaria häiritsemään ollut heidän käsityksensä tehokkaasta levosta.

Jeesus närkästyi Savonlinnan Keskikaupungin lastentarhassa

Mutta sen huomattessaan Jeesus närkästyi ja sanoi heille: "Sallikaa lasten tulla minun luokseni, älkää estäkö heitä. Heidän kaltaistensa on Jumalan valtakunta. Totisesti: joka ei ota Jumalan valtakuntaa vastaan niin kuin lapsi, hän ei sinne pääse." Hän otti lapset syliinsä, pani kätensä heidän päälleen ja siunasi heitä. (Mark 10:14-15)

Itselleni tämä raamatunpaikka on saanut aikaan ehkä ensimmäisen uskonnollisen kokemuksen elämässäni. Muistan sen vieläkin elävästi.

Olin kuusivuotias, Savonlinnan keskikaupungin lastentarhassa (Nykyisin tiloissa toimii Saimakahvila). Lastentarhan tati piti iltapäivällä yksinkertaista raamatunopetustuokiota. Me lapset istuimme lattialla hänen jaloissaan ja hän luki lasten Raamatusta tätä kertomusta, näyttäen meille välillä kuvia isokokoisesta kirjasta.

Muistan kertomuksen valtavan jännitteen siinä kohdassa, jossa Jeesus närkästyi. Olisi odottanut, että hän, pyhä ja jalo Jumalan mies, olisi närkästynyt hälisevälle lapsikatraalle. Mutta hän närkästyikin omille opetuslapsilleen! Hän olikin täysin erilainen pyhä ja jalo Jumalan mies, kuin mitä olin odottanut. Hän ilmeisesti arvosti lapsia hyvin paljon, oli heidän ystävänsä, eikä välittänyt sellaisista arvoista, joita perinteisiin tapoihin juurtuneet ja siksi osaamattomiin lapsiin niin helposti kyllästyvät aikuiset edustivat.

Lapsia ei saanut estää tulemasta Jeesuksen luo! Hän halusi tavata heidät. Ja siksi hän otti lapset syliinsä. Ja vielä pani kätensä heidän päälleen. Ja siunasi heidät! Mahtoi noista lapsista tuntua hyvältä, kun he pääsivät noin suuren sankarin syliin siunattaviksi, kun hän vielä puolusti heitä närkästymiseen asti omaa väkeään vastaan! Varmaan se tuntui samalta kuin päästä itsensä Taivaan Isän syliin, sillä hänen poikansahan tuo Jeesus oli.

En muista ajattelinko juuri tuollaisia ajatuksia, mutta hyvin luultavasti jotain sen suuntaista. Mutta sen muistan, kuinka tuon yksinkertaisen lasten Raamatun kertomuksen kautta lastentarhan saliin levisi ylimalaisen hyvä mutta samalla mielenkiintoinen rauhan, rakkauden ja hyvän olon ilmapiiri. Oli kuin tuo sankari, tuo lasten ystävä Jeesus, olisi jotenkin ollut salissa ihan oikeasti läsnä, jotenkin muutenkin kuin kertomuksena.

Narratiivista teologiaa

Tuon kokemuksen vuoksi opin myöhemmin arvostamaan ns. *narratiivista teologiaa*. Siinä kyse on siitä lapsellisen yksinkertaisesta huomiosta, että Jumala ilmoittaa itsensä meille kertomusten eli *narratiivien* kautta. Teologian ydin ei ole Jumalan filosofisissa tai teologisissa määritelmissä. Jumala ilmoittaa identiteettinsä kertomuksissa, jotka kuvaavat meille hänen tekonsa ja hänen luonteensa. Tämä on mahdollista Jeesuksessa tapahtuneen Jumalan ”alas laskeutumisen” (kondesendenssi) kautta. Kaikkivaltias ei jäänyt tuonpuoleisuuteen, vaan tuli Jeesuksessa ihmiseksi, meidän tasollemme, historiaan, meidän luoksemme, yksinkertaisten lastenkin luokse.

Juuri siksi Jeesusta, hänen tekojaan, sanojaan ja luonnettaan kuvaavat kertomukset voivat tuoda Jumalan Jumalaksi meille. Jumalan identiteetti näkyy nimittäin Jeesuksessa.

Eikä kyse toisaalta ole pelkästä identiteetin paljastumisesta, sen tietämisestä. *Jeesus itse on läsnä*, kun hänen identiteettinsä paljastavia keskeisiä kertomuksia kerrotaan. Tämä johtuu siitä, että hänen identiteetilleen keskeistä on ristinkuolema, kuolema ihmisten sijasta; siksi, että hän rakasti meitä hyvin paljon. Samaten keskeistä on hänen ylösnousemuksensa. Jeesus voi ylösnousemuksensa vuoksi olla edelleen läsnä, kun häntä kuvailevia kertomuksia luetaan, kuullaan ja uskotaan.

Jotain tuollaista toteutui Savonlinnan Keskikaupungin lastentarhan salissa silloin, ehkä vuonna 1970 tai 1969.

Aito teologia on minusta yksinkertaista, ns. ”lastentarhan opettajan teologiaa”

Jumalan valtakunta kuuluu lasten kaltaisille

Mutta palataan takaisin Markuksen tekstiin. Mitä tarkoittaa se, että Jumalan valtakunta kuuluu lasten kaltaisille?

Käsittääkseni se tarkoittaa sitä, että lapset ottavat vastaan sen, kun heille tarjotaan hyvyyttä. He eivät kyräile, eivät epäröi, vaan ottavat rakkauden vastaan, riippumatta järjen ja oman pätemisen tuomista esteistä, jotka niin usein estävät vanhempia ihmisiä ottamasta rakkautta vastaan. Niinhän minäkin olin kuusivuotiaana täysin myyty Jeesuksen hyvyyden edessä, hänen rakkautensa koskettama, haluten päästä itsekin hänen syliinsä ja siunattavaksi.

Markuksen evankeliumi on täynnä kuvausta ihmisten aivan vastakkaisista asenteista. Aikuiset eivät uskoneet Jeesukseen. Vaikka hän paransi ja teki muitakin ihmeitä, he halusivat saada hänet kiinni jostain laittomuudesta voidakseen tappaa hänet. Hänen hyvyytensä herätti sitkeätä vastustusta. Edes hänen lähimmät seuraajansa eivät osanneet heittäytyä luottamaan hänen kykyynsä pitää heistä huolta.

Ne, jotka uskoivat häneen, uskoivat kuin lapsi, koska heillä ei ollut muuta mahdollisuutta. Spitaalinen mies luotti kuin lapsi: ”Jos tahdot, niin sinä voit minut puhdistaa.” (Mark 1:40) Samoin hyvin lapsellinen oli verenvuototautinen nainen, joka sanoi itsekseen: ”Jos vain saan koskettaa hänen vaatteitaan, minä paranen”.

Entä ne miehet, jotka purkivat katon ja laskivat halvaantuneen ystävänsä aukosta Jeesuksen eteen? Ihan nelivuotiaitten tasoista järkeilyä!

Ei lapsen asettaminen uskon esikuvaksi silti tarkoita järjen laittamista narikkaan. Ei, vaan se tarkoittaa tarvitsevuutta ja siitä johtuvaa hyvyyden vastaanottamista.

Sitä Jeesus käsittääkseni tarkoitti, kun hän sanoi: "Sallikaa lasten tulla minun luokseni, älkää estäkö heitä. Heidän kaltaistensa on Jumalan valtakunta."

Kun Jeesus sanoi, "sallikaa heidän tulla", hän on kuin Vanhan testamentin Sananlaskujen kuvaama jumalallinen Viisaus, joka kutsuu ihmisiä luokseen:

Viisaus on rakentanut itselleen talon,
seitsenpylväisen rakennuksen.
Hän on teuraansa teurastanut,
maustanut viinin, kattanut pöydän
ja lähettänyt palvelustyttönsä kaupunkiin
kuuluttamaan sen kukkuloilta:
"Oletko kokematon? Tule silloin tänne!"
Ja ymmärtämättömille hän sanoo:
"Tulkaa, syökää pöytäni antimia,
juokaa viiniä, jonka olen itse maustanut." (Snl 8:1-5)

Tulkaa! Kaikki saavat tulla, lapsetkin.

Juutalaisille lasten kelpaavuus Jumalan valtakuntaan ei ollut mitenkään itsestään selvyys. Vasta kun juutalainen poika täytti 12 vuotta, hän oli tullut ns. "käskyjen ikään", ja hänelle alettiin opettaa Mooseksen lakia.

Kun Jeesus asetti lapsen toisaalta esikuvaksi – tai oikeastaan vielä vahvemmin, opetti lasten kaltaisuuden olevan ainoa tie taivaaseen – hän romutti entisen pelastustien. Jumalan valtakuntaan pääseminen ei onnistu Mooseksen lakia tarkkaamalla. Ainoa tie taivaaseen on lapsen kaltainen, ehtoja asettamaton rakkauden vastaanottaminen.

Ja sen rakkaus on tullut maailmaan hänessä. Jos aikuinen mieli Jumalan valtakuntaan, hänenkin on tultava Jeesuksen rakastavaan syliin, hänen siunaustaan vastaanottamaan.

Raamatusta oppi täydentää kertomusta

Ei Raamatusta kaikki toki ole kertomusta, narratiivia. Siellä on myös oppia, joka kuvaa kertomusten ja niiden kuvaamien tapahtumien uskonnollista merkitystä. Siksi tuon lapsenomaisen Jeesuksen syliin tulemisen voi sanoa raamatullisesti toisinkin.

Esimerkiksi Roomalaiskirjeen sanoin:

Nyt Jumala on kuitenkin laista riippumatta tuonut ilmi vanhurskautensa, josta laki ja profeetat todistavat. Tämä Jumalan vanhurskaus tulee uskosta Jeesukseen Kristukseen, ja sen saavat omakseen kaikki, jotka uskovat. Kaikki ovat samassa asemassa, sillä kaikki ovat tehneet syntiä ja ovat vailla Jumalan kirkkautta, mutta saavat hänen armostaan lahjaksi vanhurskauden, koska Kristus Jeesus on lunastanut heidät vapaiksi. (Room 3:21–24)